

Bitcoin, περιβαλλοντικό αποτύπωμα κρυπτονομισμάτων και χρηματοδοτικές εφαρμογές

Αθανάσιος Τσαγκανός, Καθηγητής, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων,
Πανεπιστήμιο Πατρών.

- Τα τελευταία χρόνια τα κρυπτονομίσματα έχουν γνωρίσει ισχυρή ανάπτυξη και αποτελούν ένα χρηματοοικονομικό μέσο με πολλές χρήσεις όπως επενδύσεις, συναλλαγές, αποθήκευση και μεταφορά πλούτου. Χάρη σε αυτά έχει αναπτυχθεί μια νέα μορφή χρηματοδότησης επιχειρήσεων και νοικοκυριών που είναι γνωστή ως Ψηφιακή Χρηματοδοτική.
- Πρόκειται για ένα ηλεκτρονικό εργαλείο ανταλλαγής που χρησιμοποιεί κρυπτογραφικές συναρτήσεις για χρηματοοικονομικές συναλλαγές. Δεν έχουν εποπτεία από κεντρικές τράπεζες όπως τα παραδοσιακά νομίσματα ενώ είναι δυσχερής η πρόβλεψη τους λόγω υψηλής μεταβλητότητας. Ο συνήθης τρόπος παραγωγής τους είναι με εξόρυξη που χρησιμοποιεί ενέργεια (π.χ ηλεκτρική, ηλιακή κτλ).

- Το Bitcoin αυτή τη στιγμή είναι το πιο σημαντικό και με τη μεγαλύτερη εμπορευσιμότητα κρυπτονόμισμα.
- Το κάθε κρυπτονόμισμα Bitcoin απαιτεί πολύ μεγάλη υπολογιστική δύναμη για να παραχθεί. Αυτό με τη σειρά του οδηγεί στην απαίτηση μεγάλου όγκου ηλεκτρικής ενέργειας (μάλιστα σύμφωνα με τον Δείκτη Κατανάλωσης Ηλεκτρικής Ενέργειας Bitcoin του Cambridge, το κρυπτονόμισμα χρησιμοποιεί περισσότερη ενέργεια από ολόκληρες χώρες όπως η Σουηδία και η Μαλαισία) η οποία κατά βάση δεν παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ). Επομένως μια ομάδα ερευνητών θεωρεί ότι πρόκειται για ένα «καφέ κρυπτονόμισμα – brown crypto».
- Ωστόσο υπάρχει και μια άλλη ομάδα ερευνητών που θεωρεί ότι το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του κρυπτονομίσματος Bitcoin είναι θετικό. Καταρχάς ξεκινάνε τη στήριξη της άποψής τους αυτής ότι το Bitcoin καταναλώνει σήμερα περίπου το 0,1% της παγκόσμιας ισχύος ηλεκτρικής ενέργειας (άρα πολύ μικρό ποσοστό). Θεωρούν ότι το Bitcoin μπορεί να έχει θετικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα λόγω της γεωγραφικής του ανεξαρτησίας. Οι εξορύκτες μπορούν να επιλέξουν την έδρα τους με βάση το φθηνότερο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτή η ηλεκτρική ενέργεια συνήθως προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές που διαφορετικά θα χανόταν. Η άποψή τους αυτή στηρίζεται στο παράδειγμα του Τέξας

- Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους μπορεί να γίνει επένδυση στο Bitcoin όπως η κλασική αγορά νομίσματος Bitcoin, διαμέσου παραγώγων ή πιο πρόσφατα ακόμη και διαμέσου αντίστοιχων αμοιβαίων κεφαλαίων (πρόκειται για αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου τα γνωστά ETFs).
- Από την άλλη πλευρά υπάρχουν και εναλλακτικά κρυπτονομίσματα, όπως το Ethereum ,το Cardano, το Polkadot, το Tezos, το Algorand και το Solana, που στοχεύουν στη μείωση του ενεργειακού – περιβαλλοντικού αποτυπώματος μέσω διαφορετικών τεχνολογικών προσεγγίσεων.
- Τα κρυπτονομίσματα ουσιαστικά αποτελούν ένα ψηφιακό χρηματοοικονομικό σύστημα.

- Αποκορύφωμα τα πρωτόκολλα DeFi (Decentralized Finance) που δραστηριοποιούνται στις λειτουργίες των παραδοσιακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Πρόκειται για χρηματοοικονομικές εφαρμογές που με κάποιο τρόπο εμπλέκουν κρυπτονομίσματα. Με αποκεντρωμένες χρηματοοικονομικές εφαρμογές (DApps) και πρωτόκολλα σε blockchain δέχονται και λαμβάνουν δάνεια, διαχειρίζονται ενυπόθηκα χρέη, αναλαμβάνουν υπηρεσίες ασφάλισης, χρηματοδότησης, επενδύσεων εκτός επίσημου τραπεζικού συστήματος. Οι DeFi σε αντίθεση με το παραδοσιακό τραπεζικό σύστημα δεν χρησιμοποιούν μεσάζοντες. Παρέχουν είσοδο χωρίς εμπόδια σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, με φθηνές αυτοματοποιημένες και χωρίς σύνορα συναλλαγές. Δεν υπάρχουν πιστοληπτικοί έλεγχοι και στις συναλλαγές δεν παρεμβαίνει άνθρωπος, αλλά μηχανές και λογισμικό (μείωση κόστους).
- Με τα πρωτόκολλα DeFi δεν υπάρχει κάποια κεντρική αρχή, όπως ένα χρηματιστήριο που να συνδέει τις εντολές συναλλαγών μεταξύ τους. Αυτό σημαίνει πως κανένας δεν μπορεί να εμποδίσει τις συναλλαγές να εκτελεστούν.